

Saimaan ammattikorkeakoulu
Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosionomi (AMK)

Marjo Hottinen ja Anu Jauhola

Lasten taidefestarit: monipuolisia taidekokemuksia matalan kynnyksen periaatteella

Opinnäytetyö 2017

Tiivistelmä

Marjo Hottinen ja Anu Jauhola

Lasten taidefestarit: monipuolisia taidekokemuksia matalan kynnyksen periaatteella, 31 sivua, 1 liite

Saimaan ammattikorkeakoulu

Sosiaali- ja terveysala Lappeenranta

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK)

Opinnäytetyö 2017

Ohjaajat: yliopettaja Tuija Nummela, Saimaan ammattikorkeakoulu,

päiväkodinjohtaja Helena Jauhiainen, Tirikan päiväkot

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa lasten matalan kynnyksen taidetapahtuma. Tavoitteena oli tukea perheiden yhdessä tekemistä ja hyvinvointia tuomalla heille koettavaksi monipuolisia virikkeitä taiteen eri tahoilta. Huomio haluttiin kiinnittää siihen, kuinka taide voi olla luonteva osa perheiden arkea ja vahvistaa niin lasten kuin aikuisten kommunikaatiota sekä myötäelämisen kykyä. Opinnäytetyön kehittämistehtäviin kuului lasten taidetapahtuman suunnittelu ja toteutus, osallistujien kokemusten kuvaamisen ja palautteen pohjalta analyysin tekeminen. Lisäksi kehittämistehtäviin kuului taidetapahtuman järjestämisen mallin tuottaminen ja kehittämis ehdotusten kirjaaminen tulevaisuutta varten. Opinnäytetyön yhteistyökumppanina toimi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lappeenrannan yhdistys ry.

Laadukkaalla taidekasvatuksella saadaan aikaan positiivisia kokemuksia, jotka turvaavat lasten kasvamista kohti eheää aikuisuutta. Työn teoriaosuudessa tarkasteltiin taidekasvatuksen ja lapsiperheiden tukemisen merkitystä perheiden hyvinvoinnille sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton merkitystä valtakunnallisella sekä paikallisella tasolla. Opinnäytetyö toteutettiin toiminnallisena, jonka lähtökohtana oli toiminnallisuuden lisäksi teoreettisuus ja tutkimuksellisuus. Tapahtuma järjestettiin syksyllä 2017 päiväkot Tirikan salissa, ja se piti sisällään erilaisia taidepisteitä sekä esiintyjä. Palautteen keruu toteutettiin tapahtuman yhteydessä toiminnallisena pisteenä sekä haastattelemalla tapahtuman vapaaehtoisia ja esiintyjä. Kerätty palaute analysoitiin teemoittelun periaatteella.

Saatu palaute oli lähes poikkeuksetta positiivista, kahdessa asiakaspalautteessa toivottiin muutosta tapahtuman tilan ja ajan suhteen. Ilmapiiiristä pidettiin ja sitä luonnehdittiin hyvän mielen tapahtumaksi, erityisesti esiintyjät sekä järjestelyt keräsivät kiitosta. Palautteen perusteella voidaan todeta, että vastaavalle tapahtumalle on kysyntää jatkossa. Tapahtumamallin pohjalta lasten taidetapahtumaa on hyvä lähteä toteuttamaan ja kehittämään tulevaisuudessa eteenpäin. Jatkotutkimusaiheena voisi olla taidetapahtuman toteuttaminen koululaisille ja sen kehittämismallin tuottaminen.

Asiasanat: lapsiperheiden hyvinvoinnin tukeminen, taidekasvatus, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, lasten taidetapahtuma

Abstract

Marjo Hottinen, Anu Jauhola

Children's art festival: diverse art experiences with a low threshold approach,
31 Pages, 1 Appendix

Saimaa University of Applied Sciences

Health Care and Social Services, Lappeenranta

Degree Program in Social Services

Bachelor's Thesis 2017

Instructors: Ms Tuija Nummela, Principal Lecturer, Saimaa University of Applied Sciences, Ms Helena Jauhola, Director of Daycare Center, Tirikka

The purpose of this study was to plan and execute an easily accessible art festival for children. The goal was also to support the family's well-being and doing things/ activities together as a family. The study development plan contained the planning and carrying out the event, characterization of participant experiences, producing an analysis based on feedback and producing a model with proposals for further events. The study was commissioned by the Lappeenranta association of Mannerheim League for Child Welfares. The event was organized in fall 2017 at the daycare center Tirikka's open activity area, containing different performers and targets.

In the theory part of this study we processed the meanings of art education and family support both for families' wellbeing and the meaning of Mannerheim League for Child Welfare locally and nationally. The feedback was gathered on a functional activity site and by interviewing volunteers and performers. The feedback was analyzed in themes.

Gathered feedback was positive and unanimous. The event was characterized as a good-will happening and both performers and the organization were highly acknowledged. According to feedback there is a need for a similar event later on. A possible topic for further investigation could be organizing an art event for school children and creating proposal model for such an event.

Keywords: support of family wellbeing, art education, Mannerheim League for Child Welfare, art festival for children

Sisällys

1	Johdanto.....	5
2	Perheiden hyvinvointi.....	6
2.1	Perheiden hyvinvoinnin tukeminen	6
2.2	Taidekasvatus.....	7
3	Mannerheimin Lastensuojeluliitto.....	9
4	Opinnäytetyön tarkoitus ja toteutus.....	11
4.1	Tavoitteet ja kehittämistehtävät	11
4.2	Tutkimusasetelma.....	12
4.3	Aineiston keruu	13
4.4	Aineiston analyysi	14
4.5	Eettisyys	14
5	Lasten taidefestarit	15
6	Tapahtuman kuvaus	17
7	Osallistujien kokemukset	20
8	Kehittämisehdotukset	24
9	Pohdinta.....	26
	Taulukot.....	29
	Lähteet.....	30

Liitteet

Liite 1 Lasten taidefestarien mainos

1 Johdanto

Lapselle on luontaista oppia asioita tekemisen ja kokemisen kautta, hän tarvitsee kuitenkin aikuisen tukea edetäkseen oppimisen polulla. Erityisesti taiteen kohdalla korostuu aikuisen merkitys ohjaajana ja hänen pedagogisen osaamisensa taito. Ohjaajan positiivinen asennoituminen tuo lapselle onnistumisen kokemuksia, ruokkii mielikuvitusta ja rohkaisee luovaan toimintaan. Taidekasvatus luo osaltaan perustan hyvinvoivalle yhteisölle, ja sen voimistava vaikutus koskettaa niin lapsia kuin aikuisia. Mahdollistettaessa taide perusoikeutena jokaiselle ihmiselle lapsuudesta lähtien, saadaan sen avulla uusia voimavaroja ja mahdollisuuksia myös tulevaisuuden yhteiskunnalle. Muiden tiedonalojen ohella taide on yksi tietämisen tapa, jonka avulla lapsi rakentaa suhdettaan todellisuuteen. Olennaisinta siinä ovat kokemuksellisuus ja sen tuoma moniaistillinen tieto, jotka kumpikin ovat avoimia henkilön omille tulkinnoille. (Ruokonen, Rusanen & Välimäki, 2009.)

Opinnäytetyömme aiheena on lasten taidefestarit: monipuolisia taidekokemuksia matalan kynnyksen periaatteella. Osana tätä kokonaisuutta toteutettava taidetapahtuma järjestetään opinnäytetyön yhteistyökumppanina toimivan Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lappeenrannan yhdistys ry:n kanssa. Myöhemmin käytämme Mannerheimin Lastensuojeluliitosta lyhennettä MLL.

Tämän toiminnallisen opinnäytetyön teoriaosuudessa käsiteltävät aiheet liittyvät perheiden hyvinvoinnin tukemiseen, taidekasvatukseen, MLL:n merkitykseen valtakunnallisella sekä paikallisella tasolla, lasten taidetapahtuman järjestämiseen, asiakaspalautteen keräämiseen ja tapahtuman tuottamismallin kehittämiseen. Järjestettävä Lasten taidefestarit on ensimmäinen laatuaan ja opinnäytetyömme pohjalta yhdistys voi jatkossa arvioida vastaavan tapahtuman onnistumismahdollisuudet ja kehityskohteet sekä niiden merkityksen lapsiperheiden hyvinvointiin ja sen tukemiseen tapahtumajärjestäjän näkökulmasta. MLL:n lisäksi opinnäytetyöstämme on hyötyä myös lasten taidekasvatuksen parissa toimiville henkilöille sekä tapahtumajärjestäjille.

2 Perheiden hyvinvointi

Lapsen saaminen ja perheeksi kasvaminen on suurimmalle osalle vanhemmista elämää suuresti mullistava käännekohta. Vanhemmuus rikastuttaa elämää, mutta myös haastaa sitä monin paikoin. Lasten kasvaessa onnen ja ilon sekä huolen kohteet vaihtuvat ja muuttavat muotoaan. Ilot ja huolet kuuluvat olennaisena osana tavalliseen perhe-elämään ja niistä osaltaan rakentuu perheen vastavuoroinen suhde, joka on tärkeä osa perhedynamiikkaa ja hyvinvointia. Ilon aiheet tuovat jaksamista arkeen kun taas riidat kuormittavat sitä, toisaalta erimielisyyksiä ei voi vältellä kokonaan ja sovinto tuo arvokasta antia ja oppia koko perheelle. (Lammi-Taskula, Karvonen & Ahlström 2009.)

Vastuu lapsista on aina ensisijaisesti vanhemmilla ja tämän vastuun korostaminen on kasvanut muuan muassa poliittisessa puheessa. Mutta onko vanhenevalla yhteiskunnalla riittävästi mahdollisuuksia herkistymiseen aikuisten ja lasten suhteitten oloihin ja tiloihin, tämän hetkisen tilanteen vaatimalla tavalla? Kun puhutaan hyvinvoinnista, viitataan siinä moniin erilaisiin tekijöihin, hyvinvointi on käsitteenä laaja ja sen ilmiöt monitahoiset. (Lammi-Taskula ym. 2009.) Yhteiskunnallisten olosuhteiden vaikutus perheisiin ja sosioekonomisen aseman vaikutus perheen hyvinvointiin on suuri. Monesti erilaiset sosiaaliset, aineelliset ja kulttuuriset voimavarat kulkevat sukupolvien mukana, siirtyen eteenpäin. Tärkeää eriarvoisuuteen vaikuttamisessa ja hyvinvointierojen pienentämisessä on yhteiskunnan toimiminen. Vaaditaan tietoa ja tahtoa puuttua asioihin, jotta voidaan taata kaikille lapsille parhaimmat mahdolliset edellytykset kasvulle ja kehitykselle, hyvinvoinnille ja oppimiselle. Lapsuudesta lähtevä hyvinvointi luo perustan aikuisiän hyvinvoinnille. (THL 2017.)

2.1 Perheiden hyvinvoinnin tukeminen

Pitkällä aikavälillä tarkasteltuna lasten kasvun ja hyvinvoinnin tukemisen ja niihin panostamisen, ymmärretään olevan tuottavuutta turvaavia tekoja. Lasten hyvinvoinnin turvaaminen on meidän aikuisten yhteinen, arvokas tehtävä. Yhteiskunnan voimavaran muodostavat toimintakykyiset aikuiset, tätä toiminnallisuutta edistää aikuisen oma kokemus hyvästä lapsuudesta ja tasapainoisista kasvuolosuhteista. Näin ollen lapsuudesta on tullut entistä

vahvemmin, myös kansantaloudelle, tärkeä elämänkaaren vaihe. Lapsuudessa syntyneiden vaurioiden korjaaminen on myöhemmällä iällä paljon vaikeampaa ja kalliimpaa kuin se, että lasten hyvinvointiin panostettaisiin heidän ollessaan pieniä. (Lammi-Taskula ym. 2009.)

Elämässä eteen tulevat riskitekijät eivät automaattisesti tarkoita huonosti voivaa perhettä, vaan erilaisilla suojaavilla tekijöillä voidaan turvata lapsen kasvua ja kehitystä. Tärkeimpiä lasta suojaavia tekijöitä ovat myönteiset ihmissuhteet ja onnistumisen kautta saatu hyvä olo, esimerkiksi koulussa tai harrastuksissa. Pärjäävyyden tunne saadaan aikaan hyväksynnällä, kannustavuudella, keskustelulla, kuuntelulla, oikealla ja oikeaan suuntaan suunnatulla ohjauksella, kiinnostuksella ja myönteisellä asenteella. (THL 2017.)

Kun huomioidaan perheiden välttämättömien perustarpeiden kokonaisuus, auttaa se jäsentämään myös vähemmälle jääviä hyvinvoinnin osatekijöitä, sekä niille riittäviä voimavaroja ja resursseja. Henkilön, niin lapsen kuin aikuisen, osallisuuden ja elämän merkitykselliseksi sekä arvokkaaksi kokeminen muodostuu mahdollisuuksista, joilla voi toteuttaa itselleen mielekkäitä asioita ja kerätä arjen voimavaroja, niin yksin kuin yhdessä. (THL 2017.)

Opinnäytetyöllämme, erityisesti lasten taidetapahtumalla, vaikutamme perheiden yhdessä koettuihin, mahdollisesti vähemmälle jääviin, hyvinvoinnin kokemuksiin. Taide voi olla luonteva osa arkea ja se vahvistaa niin lasten kuin aikuisten kommunikaatiota sekä myötäelämisen kykyä. (Kauppinen, Kauppinen & Leino 2016.) Tuomme tapahtuman kautta mahdollisuuden positiiviseen taidekokemukseen ja perheen yhdessä vietettyyn aikaan. Tämän kaltaisten asioiden hyöty ja yhdistävä vaikutus tukevat perheitä silloin, kun arjessa on vaikeampia tilanteita.

2.2 Taidekasvatus

Taiteen ja kulttuurin myönteinen vaikutus yhteisöllisiin voimavaroihin on selkeä. Nyky-yhteiskunnassa ja epävakaaassa taloudellisessa tilanteessa niiden merkitys tulee entisestään kasvamaan, koska arjen kuormittavuuden vastapainoksi tarvitaan voimaannuttavia kokemuksia. Kansakunnan sivistys rakentuu taiteen ja kulttuurin varaan, erityinen merkitys taiteella ja taidekasvatuksella onkin ihmisten

henkisellemme kasvuksi. (Ruokonen ym. 2009.) Taide ja sen moninaiset muodot ruokkivat ihmisen mielikuvitusta ja auttavat tukemaan lapsen herkkyyden ja myötäelämisen taitoa ja kasvua täydemmäksi ihmiseksi. (Kauppinen ym. 2016.) Taidekasvatuksessa oppimisen alana keskitytään taiteen ilmiöihin. Siinä, kuten taide- ja kulttuuriopinnoissa sekä -harrastuksissa, on kyseessä henkilön kulttuurikompetenssin vahvistamisesta. (Seirala 2012.)

Kuten taulukossa 1 on kuvattu, kulttuurikompetenssin käsityksellä tarkoitetaan ihmisen taitoa havaita, omaksua, ottaa käyttöön ja muovata kulttuuria. Kompetenssi koostuu neljästä osasta: tiedot, taidot, asenteet sekä tietoisuus, kaikkia osa-alueita voidaan vahvistaa harjoittelulla. Kulttuurikompetenssin vahvistamisella on vaikutusta moneen lapselle ja nuorelle tärkeään asiaan kuten itsetunto, sosiaaliset taidot, motivoituneisuus koulussa ja tätä kautta oppimistulokset. Ihmisen henkilökohtainen kulttuurikompetenssi muodostuu varhaislapsuudesta alkaen, oppimisen ja kokemisen kautta. (Seirala 2012.)

Kulttuurikompetenssin käsite	Kulttuurikompetenssin koostumus	Kulttuurikompetenssin vahvistamisen vaikutukset
Havainnointi	Tiedot	Itsetunto
Omaksuminen	Taidot	Sosiaaliset taidot
Käyttöönotto	Asenteet	Motivaatio koulussa
Muokkaaminen	Tietoisuus	Oppimistulokset

Taulukko 1. Kulttuurikompetenssi (Seirala 2012)

Varhaiskasvatus on tukemassa huoltajia kasvatustyössä ja siihen sisältyy yhtenä osa-alueena taidekasvatus. (Varhaiskasvatussuunitelman perusteet 2016.) Varhaiskasvatuksessa on tärkeää, että taidekasvatuksen tavoitteita ei määritellä lähtökohtaisesti aikuisen ajatusmaailmasta käsin, vaan lapsen taiteellinen vapaus ja itseilmaisuus ovat niin sanottu punainen lanka kaikessa siihen liittyvässä toiminnassa. Lasten tuottama taide ja taiteellinen toiminta itsessään ansaitsevat tulla huomatuiksi ja arvostetuiksi ja niihin tulee suhtautua yhtä suurella kunnioituksella, kuin aikuisten taiteeseen. (Hujala & Turja 2017.)

Laadukkaalla taidekasvatuksella saadaan aikaan positiivisia kokemuksia, jotka turvaavat lapsen kasvamista kohti eheää aikuisuutta. Taidekokemusten ja taidekasvatuksen tasa-arvoisemman saatavuuden lisäämiseksi on tärkeää, että kunnissa kartoitetaan palveluiden tarjontaa ja tuottajia, sekä laaditaan päivitetyt ja tavoitteelliset suunnitelmat toiminnan eri muotojen järjestämiseksi. Kun toimitaan yhteistyössä eri hallinnonalojen ja toimijoiden välillä, myös yli kuntarajojen, poistaa tämä toiminnan samankaltaisuuksia. Verkostoitumalla hyödynnetään olemassa olevia mahdollisuuksia entistä paremmin ja vaihdetaan tietoa sekä osaamista eri toimijoiden välillä. Valtakunnallisella tasolla taideopetuksen kokonaisuus on positiivinen. Koska onnistuneen taidekasvatuksen perustana ovat pätevät ja innostavat opettajat ja ohjaajat, voidaan iloksemme todeta, että suomalaiset taidekasvattajat ovat aktiivisesti kehittämässä alaa ja ottavat entistä enemmän työssään ympäristön ja kehityksen huomioon. (Suominen 2016.)

3 Mannerheimin Lastensuojeluliitto

Mannerheimin Lastensuojeluliitto (MLL) on valtakunnallinen kansalaisjärjestö, joka on perustettu edistämään lapsiperheiden hyvinvointia ja jonka tehtävänä on vaalia arjen arvostusta. MLL:n toiminnassa korostuvia teemoja ovat esimerkiksi lapsen edun huomioiminen, yhdenvertaisuus, yhteisvastuu, avoimuus, kumppanuus ja ilo. Järjestö on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton ja toimii yhteistyössä niin koti- kuin ulkomaisten järjestöjen, yhteisöjen, verkostojen ja median kanssa. Yhteyksiä ministeriöihin, järjestöihin ja viranomaisiin pitää liiton keskustoimisto, piirit ja paikallisyhdistykset taas hoitavat verkostoitumisen paikallisiin toimijoihin. Näiden yhteyksien kautta MLL on mukana vaikuttamassa paikallisesti ja valtakunnallisesti perhepoliittiseen päätöksentekoon. Yhdistys on vuosien varrella valtakunnallisella tasolla ollut konkreettisesti monessa mukana ja sitä kautta onnistunut edistämään lasten ja perheiden hyvinvointia, joista esimerkkeinä mainittakoon neuvola- ja tukioppilastoiminta, äidinmaitokeskus sekä kouluterveydenhuolto. Tänä päivänä valtaosa toiminnoista on siirtynyt opetustoimen ja julkisen terveydenhuollon tehtäviksi. (MLL 2017.)

MLL:lla on oma lasten- ja nuortenpuhelin sekä kirjepalvelu Nuortennetti, joissa lapsia ja nuoria kuunnellaan luottamuksellisesti, vastaava palvelu toimii myös vanhemmille. Molemmissa kanavissa yhteydenottoihin vastaavat koulutetut, vapaaehtoiset henkilöt, joiden kanssa asiointi on maksutonta. Järjestön vanhempainnetistä löytyy vanhemmille suunnattu laaja tietopaketti 0-18 vuotiaiden kasvusta ja kehityksestä. MLL on edellä mainittujen kanavien lisäksi laaja-alaisesti ja pitkäjänteisesti rakentamassa lasten ja nuorten hyvinvointia. MLL:n tavoitteena on pyrkiä vähentämään lasten ja nuorten kiusaamista, päihteidenkäyttöä, yksinäisyyttä ja syrjäytymistä. Järjestö tuottaa kouluille materiaalia, ylläpitää tukioppilastoimintaa ja tukee koteja ja kouluja mediakasvatuksessa. (MLL 2017.)

Järjestön toiminnan näkyminen perheiden arjessa:

- MLL pyrkii yhdistämään samassa elämäntilanteessa olevia pienten lasten vanhempia perhekahviloilla, joissa tarjotaan seuran ja vertaistuen lisäksi mukavaa tekemistä koko perheelle.
- Iäkkäämmät ihmiset voivat hakeutua kylämunneiksi tai -vaareiksi ja näin viettää aikaa lasten seurassa.
- MLL auttaa ja neuvoo perheitä, kouluttamalla ja välittämällä tilapäistä lastenhoitoapua. Pienten lasten perheisiin on saatavilla lisäksi tukihenkilöitä.
- Järjestön kehitystyö uusista tavoista tukea vanhemmuutta tehdään suunnitelmallisesti sekä yhteistyössä neuvoloiden kanssa. Neuvoloista on saatavilla MLL:n tuottamia oppaita lasten terveellisen kehityksen tukemiseen. (MLL 2017.)

Lappeenrannan paikallisyhdistys

MLL:llä oli vuoden 2016 lopussa 86 849 jäsentä ja 556 paikallisyhdistystä ympäri Suomea. Paikallisyhdistysten toimintaa tukevat 10 piirijärjestöä, joista Lappeenranta kuuluu Kymen piiriin. Lappeenrannan yhdistys on perustettu 1922 ja jäseniä siinä on noin 180. Lappeenrannassa toimii päiväkotitirikka ja sen yhteydessä toimiva perhekahvila Pikku-Tirikka, lisäksi yhdistys järjestää erilaista toimintaa ja tapahtumia perheille, muun muassa joka keväinen Ipanaristeily ja keväisin

Lappeenrannan Juvakan kentällä järjestettävä Leikkipäivä. (MLL:n Lappeenrannan yhdistys 2017.)

Leikkipäivä, joka pitää sisällään perinteisiä ulkoleikkejä, on tapahtumana traditio niin Lappeenrannan kuin monen muun kunnan alueella Suomessa. Kyseinen tapahtuma toteutetaan Lappeenrannassa yhteistyössä Etelä-Karjan perhetyön kehittämissyhteistyksen ja Parasta Lapsille Ry:n kanssa. Leikkipäivän johtavana ajatuksena on sama kuin järjestämässämme taidetapahtumassa, matalan kynnyksen tapahtuma lapsiperheille. Tapahtumien tarkoituksena on tarjota mielekästä, yhteistä puuhaa lapsiperheille ja samalla vahvistaa heidän perheyhteyttä ja hyvinvointiaan. Voidaankin todeta, että molempien tapahtumien teemana voidaan pitää samaa, kuin Tirikan päiväkodilla: "Lapset ensin!". (MLL:n Lappeenrannan yhdistys 2017.)

4 Opinnäytetyön tarkoitus ja toteutus

Kaikilla lapsilla, asuinpaikkakunnasta riippumatta, tulisi olla yhtäläiset mahdollisuudet saada taidekasvatusta (Suominen 2016). Opinnäytetyömme tarkoituksena oli suunnitella ja toteuttaa lasten taidetapahtuma, jonka kohderyhmänä ovat alueen lapsiperheet.

Tapahtuma toteutettiin matalan kynnyksen ajattelulla, mahdollistaen perheiden osallistumisen tulotasosta riippumatta. Mainonnassa keskityimme tuomaan esille tapahtuman helposti lähestyttävyyden sekä taiteen että maksuttomuuden kannalta. Oleellisena osana lapsiperheiden hyvinvoinnin tukemista ovat osallisuuden kokemukset, tämä huomioitiin tapahtuman suunnittelussa. Lasten taidefestarit-tapahtuma oli ohjelmaltaan monipuolinen ja kannusti perheitä tekemään ja kokemaan yhdessä, vahvistaen näin perheyhteyttä ja osallisuuden tunnetta.

4.1 Tavoitteet ja kehittämistehtävät

Opinnäytetyömme tavoitteena oli tuottaa hyvinvointia perheille taiteen avulla, tämä toteutui järjestämällä monipuolisia kokemuksia saavutettaviksi ja näin tukemalla perheiden yhteistä aikaa ja yhdessä tekemistä.

Kehittämistehtävät olivat seuraavat:

- Suunnitella ja toteuttaa monipuolisia virikkeitä tarjoava lasten taidetapahtuma.
- Kuvata osallistujien, esiintyjien ja vapaaehtoisten kokemuksia sekä tehdä kerätyn palautteen pohjalta analysointi.
- Tuottaa Lappeenrannan MLL:n paikallisyhdistykselle taidetapahtuman järjestämisen malli.

4.2 Tutkimusasetelma

Opinnäytetyön lähestymistapa oli tutkimuksellinen kehittämistyö. Tällainen työ alkaa esimerkiksi organisaation kehittämistarpeista tai muutoksen tarpeesta. Tutkimuksellisessa kehittämistyössä korostuu toiminnallisuus, asioiden olemassa olevien tilojen parantaminen, ratkaisujen ja uusien mallien toteutettavuuden varmistaminen tutkimuksen keinoin. (Salonen 2013.)

Kyseessä oli toiminnallinen opinnäytetyö, ja tämän kaltaisen työn lähtökohtina ovat, toiminnallisuuden lisäksi, teoreettisuus ja tutkimuksellisuus (Salonen 2013). Opinnäytetyön toiminnallisen osuuden lisäksi raportin teoriaosuus luo tutkimukseen perustuvaa pohjaa koko työlle. Tutkivassa kehittämisessä yhdistyvät näiden kahden merkitys, kun kehittämistoiminta sekä tutkimustieto ovat tärkeässä roolissa. (Heikkilä, Jokinen & Nurmela 2008.) Toiminnallisuudella tarkoitetaan ammatillista taitoa, teoreettisuudella ammatillista tietoa, tutkimuksellisuus tutkivaa ja tutkimuksellista tekemistä (Salonen 2013). Toiminnallinen opinnäytetyö yhdistää käytäntöä, sen toteutusta ja raportointia tutkimusviestinnän keinoilla. Tämän opinnäytetyön lähtökohtina huomioitiin nämä kriteerit. Toiminnallisen työn tulos on aina konkreettinen, esimerkkinä tapahtuma, infopaketti tai kirja, eli sillä tavoitellaan jonkin käytännön toiminnan selkeyttämistä, järjestämistä tai opastamista. (Vilkkä & Airaksinen 2003.) Tämän työn tuotteena oli taidetapahtuman järjestämisen malli Lappeenrannan MLL:n yhdistykselle.

Valitsimme toteutettavaksemme toiminnallisen opinnäytetyön, koska sen avulla koimme pääsevämme konkreettisemmin toimimaan ja oppimaan taidekasvatuksen muodoista ja tapahtumajärjestämisestä. Tämä työ tuki

ammattitaitoamme tulevaisuuden työkentillä, tietomme ja taitomme kehittyivät kaikilla opinnäytetyössä käsitellyiltä aihealueilta ja toimiminen työelämätahon kanssa vahvisti ammatillista kasvuamme. Toiminnallinen työ pyrkii ammatillisessa kentässä käytännön toimintaan ja sen järjeistämiseen, toiminta on työelämlähtöistä, mutta silti tutkimuksellisella asenteella toteutettua. (Vilkkä & Airaksinen 2003.)

4.3 Aineiston keruu

Tutkimuksellisessa kehittämistyössä tiedon hankinnan ja arvioinnin taustalla on hyvä etukäteen hankittu taustatieto, kehittämiskohteen historian ja etukäteisolettamuksien huomioon ottaminen. Tärkeitä ovat myös toimialan ymmärtäminen, paikan päällä havainnointi, käsitteistön hallitseminen ja dokumentoinnin tärkeyden ymmärtäminen. (Salonen 2013.)

Aineistonkeruu tapahtui kirjoittamalla päiväkirjaa omista kokemuksistamme sekä keräämällä tapahtumasta asiakaspalautetta toiminnallisen pisteen kautta. Päiväkirjan avulla voimme palata opinnäytetyön etenemisen vaiheisiin kirjoittamisen aikana. Käytimme aineistonkeruumenetelmänä tapahtumassa toiminnallista pistettä, joissa sekä aikuiset että lapset pääsivät piirtäen ja kirjoittaen antamaan palautetta kokemuksistaan. Valitsimme palautteenannoksi tämän tavan, koska asiakkaat liikkuvat tapahtuma-ajan puitteissa sattumanvaraisesti eri pisteistä toisiin, joten toiminnallinen piste antoi perheille parhaan mahdollisuuden keskittyä palautteen antoon itselleen sopivana hetkenä. Tutkimuksellisessa kehitystyössä on keskeistä ymmärtää, millaista tietoa tarvitaan ja mihin sitä aiotaan käyttää, tätä kautta voidaan arvioida käytettävien aineistonkeruu menetelmien käyttö (Salonen 2013).

Tapahtumassa emme sitoneet itseämme mihinkään tiettyyn työtehtävään, vaan kiersimme yleisön joukossa ja huolehdimme kokonaisuudesta, tämä antoi meille mahdollisuuden keskittyä havainnointiin ja keskusteluun asiakkaiden kanssa. Loppupalaverissa keräsimme tapahtumaan osallistuvilta vapaaehtoisilta suullisen palauteen. Valitsimme tämän tavan, koska hektisen päivän jälkeen palautteen annon tulee olla helppoa ja nopeaa sekä myöhäisempään ajankohtaan verrattuna saimme kokemukset heti ylös. Näitä menetelmiä

hyödyntäen saimme tapahtumasta ja sen onnistumisesta mahdollisimman laajan ja monipuolisen kuvan, tapahtuman luonteen ja vapaaehtoisten pienen määrän kuitenkin huomioiden.

4.4 Aineiston analyysi

Kerätyn aineiston analysoimme kirjaamalla suullisen palautteen pääkohdat ylös ja purkamalla ne, sekä asiakkaiden tuottaman palautteen ja päiväkirjan yhteiseen, kirjalliseen muotoon. Tässä käytimme apuna tapahtumasta saatua materiaalia, ja purku tapahtui kirjallisista muistiinpanoista suoraan tietokoneelle.

Analysointitapamme oli teemoittelu, joka tarkoittaa aineiston pilkkomista ja järjestelyä eri aiheiden mukaisesti, niin sanottua pelkistämistä. Teemoittelun tarkoituksena on nostaa esille ja erotella tutkimusongelman kannalta oleelliset aiheet, sekä saada tietoa käytännön ongelmien ratkaisemiseen. (Silius 2008.) Periaatteessa teemoittelu muistuttaa luokittelua, mutta siinä korostetaan lukumäärien sijasta teeman sisältöä, mitä teemasta on sanottu tai mitä siihen sisältyy. Tueksi voidaan tehdä teemakortisto, johon aineisto jaetaan eri aihealueittain. Kortiston ajatuksena on etsiä aineistosta tiettyä teemaa kuvaavia näkemyksiä. Näkemykset jäsennellään kortistoon sitä kuvaavan teeman alle, näin saadaan luokiteltua sisällöllisiä näkemyseroja, joita eri teemojen välillä on. (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2017.)

4.5 Eettisyys

Sosiaali- ja terveysalan opinnäytetöissä tutkimuskohteena ovat yleensä ihmiset, erilaiset ihmisryhmät tai heihin liittyvät ilmiöt. Tämän vuoksi eettisyys ja eettisten kysymysten pohdinta on vääjäämättä olennainen osa tutkimusta tehdessä. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen ja oikeudenmukaisuus ovat pääperiaatteita luotettavassa opinnäytetyössä. Aiheen valinta tulee tehdä tarkoin harkiten, se ei saa olla mitään ihmisryhmää loukkaava. Opinnäytetyön aiheen täytyy olla merkityksellinen, ja sen käyttötarkoitus tulee olla selvillä. (Kylmä & Juvakka 2007.) Työn jokaiseen vaiheeseen sopivia käytäntöjä ovat yleiset rehellisyyden periaatteet (Kajaanin ammattikorkeakoulu 2017).

Meidän opiskelijoina ja tapahtuman järjestäjinä tulee sitoutua noudattamaan sovittuja linjoja, kuten aikataulut, sisällöt ja tavoitteet, ne kuuluvat arkietiikan piiriin. Työn edetessä vastaan tulee monenlaisia eettisiä kysymyksiä, joihin on tärkeää osata kiinnittää huomiota. Opinnäytetyön ollessa työelämälähtöinen, huomioimme riittävän tiedottamisen ja yhteydenpidon tärkeyden sekä budjetista ja tarvittavista luvista huolehtimisen. Tutkimusluvan tälle opinnäytetyölle haimme yhteistyötaholtamme MLL:n Lappeenrannan paikallisyhdistykseltä. Teoriapohjaa kootessa oleellista oli muistaa lähdekritiikki, jotta löysimme tarpeellista ja puolueetonta tietoa työmme tueksi. Tapahtumaa suunnitellessa huomioimme huolellisen valmistautumisen, osallistujien turvallisuudesta huolehtimisen sekä ennakkoinnin ja vapaaehtoisten ohjeistamisen. Nämä olivat avainasemassa onnistumisemme kannalta. Tärkeitä, eettisesti pohdittavia asioita olivat myös tapahtuman asiakkaiden intymiteettisuoja ja kuvaaminen, kuvien mahdollinen julkaisu sekä palautteen kerääminen ja senannon anonyymisyys. Tapahtuman jälkeen huolehdimme aineistosta ja sen asianmukaisesta säilyttämisestä ja hävittämisestä. Raportoinnin pidimme rehellisenä ja kirjasimme tulokset huolellisesti, mitään vääristelemättä. Työn valmistuttua toimitimme tulokset ja opinnäytetyön kirjallisen osuuden työelämätahollemme.

5 Lasten taidefestarit

Keväällä 2017 otimme yhteyttä Tirikan päiväkodin johtajaan Helena Jauhiaiseen yhteistyökyselyn merkeissä. Palaveri asian tiimoilta järjestyi nopeasti ja lähdimme yhdessä kartoittamaan mahdollisuutta toteuttaa opinnäytetyö joko suoraan Tirikan päiväkodille tai MLL:n Lappeenrannan paikallisyhdistykselle. Tirikka käsitteenä merkitsee pientä iloista lasta (MLL:n Lappeenrannan yhdistys 2017), mikä kuvaa hyvin lähtökohtaisia odotuksiamme tulevalta matkalta. Lappeenrannan yhdistyksen vuosikalenteriin oli merkitty syksyksi taidetoimintaa lapsille mutta tarkempi kuvaus, ajankohta ja paikka olivat auki. Näistä lähtökohdista lähti rakentumaan yhteinen idea alueen lapsiperheille järjestettävästä taidetapahtumasta, joka toteutettaisiin matalan kynnyksen periaatteella. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että tapahtumaan osallistumiselle olisi kaikilla yhtäläiset mahdollisuudet tulotasosta riippumatta. Lapsiperheet kohderyhmänä kuuluvat yleisesti matalan kynnyksen palveluiden

piiriin, koska yksi yleisimmistä perheiden osallisuuden esteistä tapahtumiin on niiden maksullisuus. Tämän kaltaiset palvelut edistävät sosiaalista osallisuutta ja ovat tärkeitä kanavia aktivoida varsinkin niitä perheitä, joilta vastaavat tapahtumat jäisivät muuten väliin. (THL 2017.)

Lasten taiteellinen toimijuus on ulottuvuuksiltaan monimuotoista, ennen kaikkea taide on ideaalilanteessa osa arkista toimintaa, lapselle tutuksi tullut tapa tutustua maailmaan ja saada itseään ilmaistuksi. Kasvatuksen kautta on mahdollisuus havaita ja tiedostaa lapsen toimijuuden ja osallisuuden taiteellisia ja esteettisiä muotoja ja toimia tukien niitä. (Hujala & Turja 2017.) Koska taide mielletään käsitteenä helposti korkealentoiseksi, lähdimme toteuttamaan tapahtumaa mahdollisimman monialaisesti, periaatteella "jokaiselle jotakin". Monipuolisista virikkeistä on helppoa ammentaa ideoita perheiden arkeen, esimerkiksi uuden askarteluidean tai yhteisen laulun kautta. Kuvassa 1 on isien pitämän kasvomaalauspuheen tuotos, joka kuvaa tapahtuman henkeä.

Kuva1. Sydämellistä menoa

Kevään aikana hyväksytimme tapahtuman suunnitelman MLL:n Lappeenrannan yhdistyksellä ja sovimme käytettävissä olevasta budjetista sekä vapaaehtoisista. Samalla selvitimme ja haimme tarvittavat luvat kuntoon sekä teimme esivalmisteluja mahdollisimman pitkälle syksyä varten.

6 Tapahtuman kuvaus

Toiminnalliset menetelmät kuvataan toimintaan ja tekemiseen liittyvinä harjoituksina, ja niiden tavoitteena on aktivoida oppimista sekä toimintaa ja sen reflektointia (Kataja, Jaakkola & Liukkonen 2011). Taidetapahtuman toteutuspaikaksi varasimme jo keväällä päiväkodin salin. Tämä osoittautui hyväksi ratkaisuksi, koska näin emme olleet syksyn vaihtelevien säiden armoilla. Ohjelma- ja tapahtuma-runkoa pyörittelimme kevään ja kesään mennessä se rakentui onnistuneesti valmiiksi, toteutuneita toiminnallisia pisteitä ja virikkeitä oli tapahtuman tilaan ja asiakasmäärään nähden juuri sopivasti. Kehittämistehtävissä mainitut musiikillinen, tanssillinen, draamallinen ja kuvataiteellinen ilmaisu saatiin kaikki näkyviksi tapahtumassa. *Osisitte suunnitella juuri sopivasti toimintaa: tähän hektiseen aikaan tuntui, että vanhemmatkin nauttivat kiireettömästä tapahtumasta jossa oli hyvä tunnelma. Karsitte rohkeasti ja realistisesti ohjelmistoa, ettei tullut liikaa pisteitä. "Less is more".* (Jauhiainen 2017.)

Toiminnallisten menetelmien lähtökohtana ovat tunteet, elämyksellisyys sekä luovuus, ja ne tukevat niin lasten kuin aikuisten kokemusten ja tunteiden ilmaisua (Andreev & Salomaa 2005). Tapahtuman toteutuessa ensimmäistä kertaa, jouduimme rakentamaan teorian tapahtuman konkreettisesta onnistumisesta olettamusten varaan. Toteutimme mainonnan laputtamalla mainoksilla paikallisia neuvoloita, kerhoja, päiväkoteja ja kauppoja. Sosiaalista mediaa hyödynsimme pai-kallisten tapahtumapalstojen sekä henkilökohtaisten kontaktiemme muodossa, lisäksi saimme sanomalehden tapahtumat-sivulla palstatilaa. Tavoiteasiakasmäärämme asetui 150–200 henkilön välimaastoon, ja toteutuessaan tämä olisi hyvin ideaali määrä. *Totesimmekin jo suunnitelman itsestä riippumattomat "heikon kohdan": Osallistujien määrää oli mahdotonta arvioida tai säädellä, mutta se meni joko onnistuneella ja sopivalla markkinoinnilla täysin nappiin.* (Jauhiainen 2017.)

Kartoitimme ennalta mahdolliset riskit ja uhkakuvat, niin asiakkaiden kuin vapaaehtoisten ja esiintyjien kannalta, sekä kävimme tarkasti läpi, mihin kaikkeen pystymme ennaltaehkäisevästi vaikuttamaan. Ikäviltä yllätyksiltä vältyttiin, ja voimme todeta, että huolellinen ennakkovalmistautuminen kannatti. *Suunnittelitte*

ajoissa ja järjestelmällisesti: ”Hyvin suunniteltu on puoliksi tehty” -sanonta konkretisoitui positiivisesti, kun ei tullut missään vaiheessa hätä eikä kiireen tuntu. (Jauhiainen 2017.)

Toiminnallisuus on työmenetelmänä hyvin lapsilähtöinen, se on samaan aikaan luova sekä joustava ja vanhemmuutta tukeva. Toiminnalliset menetelmät edesauttavat vuorovaikutuksen syntyä ja lapsen äänen esille tuomista. (Kuusrainen 2002.) Kuvassa 2 nähdään pienten taiteilijoiden tuotoksia. Tapahtuma toteutettiin työnantajatahon nimissä sekä heidän tiloissaan, joten vastuu tekemisestä oli suuri. *Sanoitte itsekin, että oli vastuullista järjestää tapahtuma meidän MLL:n yhdistyksen nimissä; senkin hoiditte tyylikkäästi ja kunnioittaen.* (Jauhiainen 2017.)

Kuva 2. Taiteilun tuloksia

Toteutus tiivistettynä

- Päiväkodin tila taipui hyvin tapahtumapaikaksi, saimme jaettua vaatesäilytyksen, kahvion ja asiakkaiden vastaanottotilan sekä palautteenannon hyvin erilleen toiminnallisista pisteistä.
- Esiintyjät edustivat ohjelmistossa musiikkia ja teatteria.
- Salissa toimi esitysten lisäksi askartelu- ja sirkuspisteet, kasvomaalaus, sekä onginta ja ensiapupiste.

- Taustalla soi esityksien välissä musiikki, joka yhdessä värikkäiden huivien ja ilmapallojen kera innosti lapsia tanssimaan.
- Vapaaehtoisina tapahtumassa toimi MLL:n paikallisyhdistyksen henkilöstöä, paikallisen urheiluseuran vanhempia, tuttavien sekä omien perheenjäsenemme.

Toteutunut asiakasmäärä oli tarkoitus laskea pääsylippuja jakamalla, mutta tapahtuman käynnistyessä se todettiin helpommaksi hoitaa käsin tehtävällä kirjanpidolla. Asiakkaita oli noin 160 kappaletta, joista lasten määrä oli hieman aikuisia suurempi. Esiintyjien ja vapaaehtoisten kanssa yhteenlaskettu väkimäärä jäi hieman alle 200 henkilöön, laskelmassa on huomioitu se, että kaikkia asiakkaita ei ehditty kirjaamaan ylös. Taulukko 2 kuvaa laskettujen henkilöiden määrää.

Asiakkaat, lapset	88 kpl
Asiakkaat, aikuiset	72 kpl
Esiintyjät	2 kpl
Vapaaehtoiset	15 kpl
Yhteensä	177 kpl

Taulukko 2. Henkilömäärät

Päätöksemme olla sitomatta itseämme mihinkään tietylle pisteelle, osoittautui oikeaksi. Aamupalaverissa jaettu informaatio kantoi koko päivän, ja vapaaehtoiset hoitivat osansa napakasti. Ehdimme kiertää ja havainnoida rauhassa sekä olla läsnä niin asiakkaille kuin vapaaehtoisille ja esiintyjille. Alla oleva Jauhiaisen palaute tiivistää onnistuneeksi sen, mitä kyseisellä tapahtumalla lähdimme tavoittelemaan. *Kaiken kaikkiaan saitte jaettua iloa ja mukavan kokemuksen monelle lapsiperheelle.* (Jauhiainen 2017.)

7 Osallistujien kokemukset

Keräämällä palautetta Lasten taidefestarien asiakkailta, esiintyjiltä ja vapaaehtoisilta saimme materiaalia, jonka pohjalta voimme analysoida palautteen ja poimia siitä keskeisimmät kokemukset, jotka on kerätty taulukkoon 3.

Asiakkaat	Esiintyjät	Vapaaehtoiset
Järjestelyt koettiin onnistuneiksi	Järjestelyiden koettiin olleen joustavia ja sujuvia	Ohjeistusta pidettiin riittävänä ja selkeänä
Koettiin, että toimintaa oli riittävästi	Järjestelyt tukivat esityksiä	Oma toiminta koettiin mielekkääksi
Tämän kaltaisia tapahtumia toivottiin lisää	Esiintyjävalintoja pidettiin oikeina	Tapahtuma nähtiin sujuvana kokonaisuutena

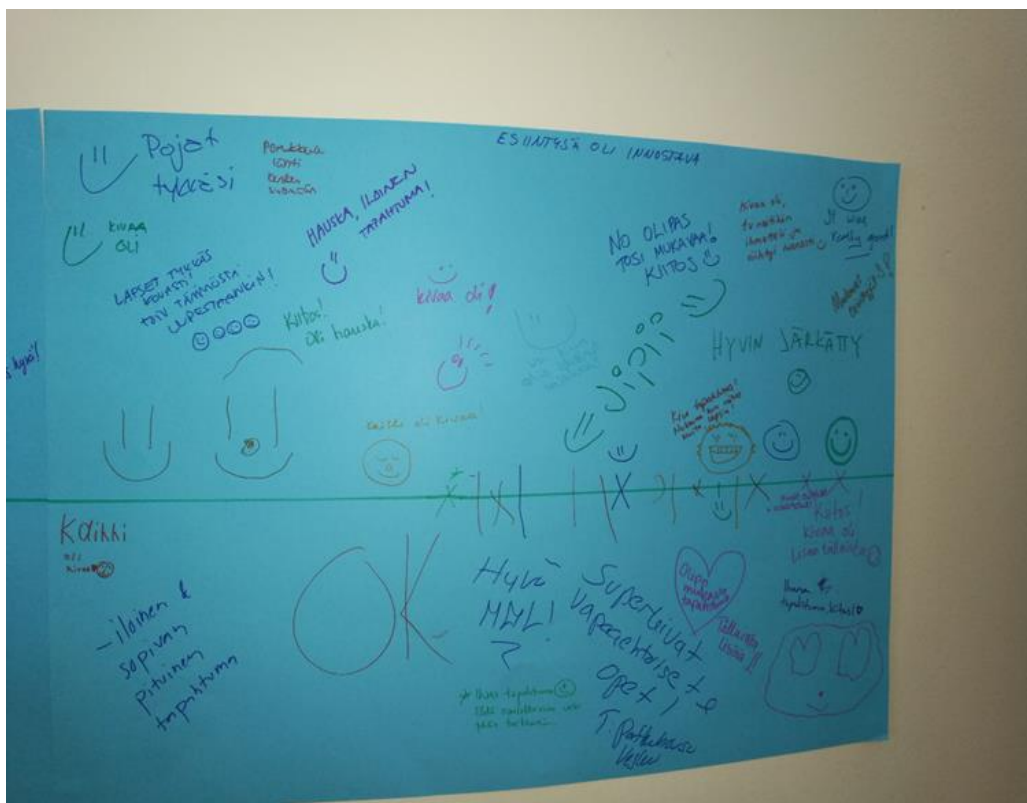
Taulukko 3. Keskeisimmät kokemukset

Asiakkaiden kokemukset

Asiakkaiden palautteista nostettiin esiin seuraavat teemat: järjestelyiden onnistuminen, toiminnan monipuolisuus ja mielekkyys sekä tarve tämän kaltaisille tapahtumille. Palautteen keruu asiakkailta tapahtui mielipidejanan avulla, joka on kuvissa 3 ja 4, johon he saivat kirjoittaa tuntemuksiaan ja ajatuksiaan tapahtumasta sekä suullisesti haastatteleamalla.

Kuva 3. Mielipidejana

Kuva 4. Mielipidejana

Asiakkaiden palautteista suurin osa kertoi tyytyväisyydestä järjestelyihin. Vain yhdestä palautteesta nousi esiin toive isommista tiloista ja toisesta toive eri kellonajasta. Asiakkaat kokivat, että järjestelyt olivat pääosin onnistuneet, tapahtuma hyvin järjestetty ja kaikki osa-alueet huomioitu. Omat havaintomme tapahtumasta ovat vastaavia asiakkaiden enemmistön kanssa, emme havainneet tai kohdanneet järjestelyistä johtuvia ongelmatilanteita.

Ajattelin ensiks, että ompas täällä vähän lapsille tekemistä. Mutta loppujen lopuks huomasiinkin, että on just sopivasti, kun esiintyjät vie osan ajasta.

Aktiviteetit tapahtumassa koettiin mielekkäiksi sekä kohderyhmälle sopiviksi. Toimintaa oli riittävästi ja tarpeeksi monipuolisesti, asiakkaiden oli helppoa poimia joukosta omat suosikkikohteensa. Tapahtumajärjestäjän on osattava miettiä tarkkaan kuinka monta erilaista toimintoa on järkevää ottaa mukaan, jotta tapahtuman mielenkiinto on riittävä mutta samalla toiminta on hallittavissa eikä muutu kaaokseksi. Saatujen palautteiden ja omien havaintojemme valossa Lasten taidefestareilla oli sopivasti erilaisia toimintapisteitä tapahtuman keston ja asiakasmäärään nähden. Alla oleva palaute tiivistää lyhyesti sen, kuinka tapahtuma ja kohderyhmä kohtasivat onnistuneesti.

Lapset tykkäs kovasti! Toivottavasti tämmöistä uudestaankin!

Mielipidejanalla sekä haastattelemillamme asiakkailla toistui useasti toive, että vastaavia tapahtumia olisi useammin. Näin ollen koemme, että kiinnostusta ja tilausta matalan kynnyksen lasten tapahtumille riittää jatkossakin. Positiiviset kokemukset vahvistavat sen, että tuottamallemme tapahtuma järjestämisen mallille on kysyntää ja käyttöä tulevaisuudessa.

Esiintyjien kokemukset

Esiintyjiltä saimme palautteen pääasiallisesti suullisesti haastatteleamalla, sekä heille tarjottiin mahdollisuus kirjata ajatuksensa mielipidejanalle. Heidän kokemuksiaan tarkastellessamme nousi esiin kaksi teemaa: esityksen tukeminen järjestelyiden kannalta ja esityksen sopivuus kyseessä olevaan tapahtumaan.

Paras backstage ikinä!

Superkivat vapaaehtoiset ja opet!

Esiintyjät olivat palautteissaan yksimielisiä siitä, että heitä oli informoitu hyvin ja heillä oli tarpeeksi tilaa ja aikaa valmistautua esitykseen. Esiin nousi myös se, että kanssamme oli joustavaa sopia esitykseen liittyvistä asioista ja toimintamme järjestäjinä tuki heidän esityksiään. Omat havaintomme esiintyjien toiminnasta ja viihtyvyydestä tukivat näitä mielipiteitä. Molemmat esitykset olivat erityisesti lapsille suunnattuja ja tyyllilajeiltaan sopivasti erilaisia, musiikkia ja teatteria. Esiintyjät kokivat osuutensa onnistuneiksi ja saaneensa työrauhan, vaikkakin salissa esiintyi pientä levottomuutta ja ajoittaista meteliä. Tämän ymmärrettiin johtuvan kohderyhmän iästä ja osittain samaan tilaan sijoitetuista, muista toimintapisteistä ja se koettiin asiaankuuluvana tämän kaltaisissa tapahtumissa.

Olihan siinä jonkun verran meteliä, kun esiinty, mutta tämmösessä lastentapahtumassa se kuuluu asiaan.

Molemmat esiintyjät kokivat, että heidän esityksensä sopi tapahtumaan ja sen luonteeseen hyvin. Lisäksi he kokivat tapahtuman, sen järjestelyt ja heidän oman esityksensä sopivuuden sinne positiivisena, myös me järjestäjät näimme asian samalla tavalla. Kun suunnitellaan lapsille taidekasvatuksen piirissä olevia elämyksiä, on osattava tarkasti miettiä, minkälaiset esitykset sopivat kokijoilleen. Tässä tapahtumassa olimme onnistuneet esiintyjien valinnassa sekä yhteistyössä heidän kanssaan, huomioimalla esityksien tuomat tarpeet ja vaatimukset sekä jättämällä kokemuksille tarpeeksi tilaa muusta ohjelmatarjonnasta.

Vapaaehtoisten kokemukset

Vapaaehtoisina tapahtumassamme oli henkilöitä niin MLL:n puolelta, paikallisen urheiluseuran vanhempia ja omia perheenjäseniämme sekä tuttaviamme. Kaikki osallistuivat tapahtumaan mielenkiinnolla ja omasta halusta toimia osana kyseistä projektia. Osalla vapaaehtoisista on jo pitkä kokemus alalta ja MLL:n parissa, osa taas oli mukana ensimmäistä kertaa tapahtumajärjestämisessä. Kävimme vapaaehtoisten kanssa palautekeskustelun tapahtuman jälkeen, osan kanssa henkilökohtaisesti sopivan tilanteen tullen ja suurimman osan kanssa yhteisessä keskustelupiirissä, tilanteesta riippuen. Vapaaehtoisten palautteista

esiin tulevat teemat olivat ohjeistuksen riittävyys ja kuinka he olivat kokeneet tapahtuman.

Oli ilo työskennellä kanssanne, kommunikointi oli helppoa ja sujuvaa. Osasitte ajatella ”notkeasti” ja muuttaa suunnitelmaa tarpeen mukaan – se on erittäin tärkeä taito tällaisen tapahtuman järjestämisessä.

Vapaaehtoiset olivat palautteissaan yksimielisiä siitä, että ohjeistus oli ollut riittävää ja selkeää, jokainen oli perillä tehtävästään ja tiennyt voivansa kysyä meiltä apua tarvitessaan. Vapaaehtoisemme olivat tapahtumassa omatoimisia ja osasivat käyttää soveltavia menetelmiä. Vastuualueiden jaossa nousi tärkeäksi seikaksi se, että me allekirjoittaneet emme olleet sitoneet itseämme millekään toimintapisteelle, vaan voimme liikkua tapahtumassa ollen apuna siellä, missä sitä tarvittiin. Kokonaisuudessaan vapaaehtoiset olivat kokeneet tapahtuman onnistuneena ja hyvin järjestettynä.

Opastus ja ohjeet oli selkeitä, ties mitä pitää tehdä.

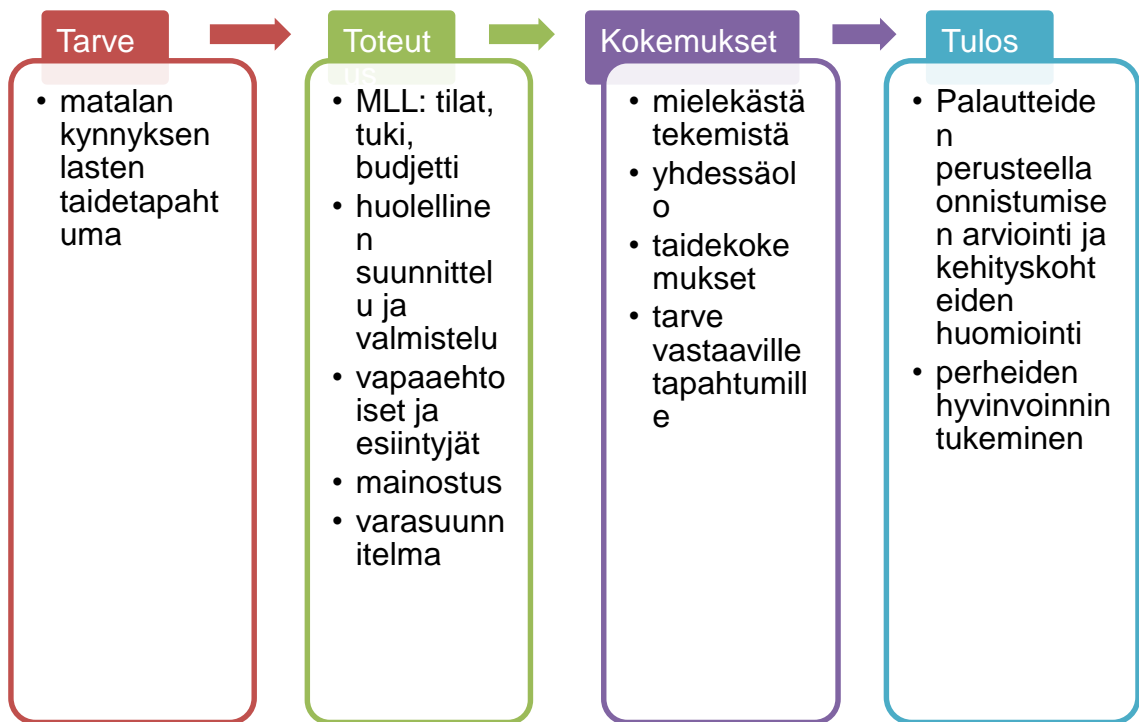
Kaiken kaikkiaan hyvin suunniteltu ja järjestetty tapahtuma. Hallitsitte ja hahmotatte kokonaisuuksia hyvin; sitä vaaditaan tällaisen tapahtuman järjestämisessä ja siinä onnistuitte.

Etukäteen osalla vapaaehtoisista oli herännyt epäily tapahtuman ja oman toiminnan mielekkyydestä sekä tapahtuman kulusta ja asiakkaiden määrästä. Tämän katsottiin johtuvan jännityksestä ja onnistunut tapahtuma korjasi nämä käsitykset. Kaikki vapaaehtoiset olivat haastatteluhetkellä positiivisin mielin ja iloisina siitä, että olivat lähteneet toimintaan mukaan. Omat havaintomme vahvistivat näitä käsityksiä ja näemme vapaaehtoisten toiminnan tapahtuman onnistumisen kannalta yhdeksi tärkeimmäksi tekijäksi.

8 Kehittämisehdotukset

Opinnäytetyön yhtenä tavoitteena oli työstää tapahtumajärjestämisen malli, joka välittyy kuvasta 5. Mallin pohjalta seuraavan järjestäjän on helpompaa lähteä toteuttamaan vastaavaa tapahtumaa.

Kuva 5. Taidetapahtuman järjestämisen malli

Kerätystä palautteesta ei tullut ilmi juurikaan asioita, joiden pohjalta voisimme lähteä kokoamaan kehittämisehdotuksia. Pohdimme tämän johtuvan asiakkaiden kohdalla tapahtuman maksuttomuudesta. Maksuttomuus nostaa kynnystä antaa negatiivista palautetta ja tuoda kehityskohteita esiin, koska asiakkailla ei ollut tarvetta miettiä, saivatko he rahalleen vastinetta. Asiakkaat kokivat hyötynensä tapahtumasta, saaden erilaisia taidekokemuksia ja yhteistä tekemistä. Positiiviseksi koettiin myös se, että lapset pääsivät tapaamaan muita lapsia, mikä on tärkeää varsinkin silloin, kun perhe on varhaiskasvatuksen ulkopuolella. Palautteista nousseet kaksi yksittäistä asiaa, joissa toivottiin eri kellonaikaa ja väljempää tilaa, eivät vielä itsessään anna aihetta kehittämiselle. Valtaosa asiakkaista oli tyytyväisiä järjestelyihin, jotka ajallisesti tukivat pienten lasten päivärytmiä, sijoittuen aamupäivään. Tilan hyödynnettävyys nousee esiin tapahtuman järjestämisen ajankohtaa pohdittaessa, kevät tai kesä toisi mahdollisuuden käyttää ulkotiloja jolloin tapahtuman puitteet olisivat väljemmät. Tällä kertaa tapahtuma järjestettiin syksyllä, ja onnistumiseen vaikuttavien riskien minimoimiseksi oli järkevintä lähteä alusta asti suunnittelemaan toimintaa sisätiloihin.

Tapahtuman järjestäjinä pystyimme käyttämään kehittämis ehdotusten miettimisen tukena kirjoittamaamme päiväkirjaa sekä työelämätahon puolelta saamaamme palautetta. Jatkossa näemme, että tapahtuman sisältöön ja esiintyjä-valintoihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Sisällön on hyvä muuttua ja uudistua sopivasti, sisältäen kuitenkin ikäryhmälle sopivia taidekasvatuksen elementtejä. Näin huomioidaan tapahtuman mielenkiinnon ja vetovoiman säilyttäminen. Tulevaisuudessa on myös entistä tärkeämpää miettiä varasuunnitelma suuremman asiakasmäärän varalle, kun tapahtuma tulee tutummaksi kohderyhmälleen, se kerää todennäköisesti edellisvuotta suuremman yleisön. Tirikan päiväkodissa on mahdollisuudet ottaa lisätiloja käyttöön, joten huolellisella ennakkovalmistautumisella tilat eivät jää pieniksi asiakasmäärän kasvaessa. Olimme omassa suunnitelmassamme huomioineet tämän, miettien vaihtoehtoja tekemistä lisähuoneisiin, jos väkimäärä olisi tuntunut käyttöön varattuihin tiloihin suurelta. Tapahtumassa kuitenkin näille ei ollut tarvetta, koska kävijöitä oli sopivasti.

9 Pohdinta

Tämän opinnäytetyön teoriaosuudessa tutkittiin lapsiperheiden hyvinvointia ja taiteen sekä taidekasvatuksen myönteistä vaikutusta siihen. Taidekasvatuksen merkitys lapsuudelle ja oppimiselle on merkittävä. Aikuisen haasteellinen mutta palkitseva tehtävä on löytää oikeat keinot sen toteuttamiseen sekä huomioida taiteen monet mahdollisuudet, joita voidaan lähteä toteuttamaan ja soveltamaan.

Lapsi tarvitsee aikuista ohjaajakseen oppimisen poluilla, saadakseen oikeanlaisia kokemuksia ja turvallisen kasvun.

Yhteiskunnassa on herätty huomaamaan, että lapsuuden hyvinvointi kantaa aikuisuuteen ja antaa vankan pohjan elämälle. Perheiden hyvinvoinnin huomioiminen kokonaisuutena on tärkeää, koska hyvien kokemusten kautta saadut vaikutukset auttavat perhettä kohtaamaan paremmin myös vaikeampia kokemuksia. Työelämäkumppani MLL on mukana tuomassa hyvinvointia lapsiperheille sekä tukemassa eri elämäntilanteissa.

Opinnäytetyön tekeminen on ollut meille erittäin mielenkiintoista ja opettavaista. Tämän prosessin aikana olemme päässeet tutustumaan ja syventämään tietojamme niin taidekasvatuksesta, perheiden hyvinvoinnin tukemisesta kuin tapahtumajärjestämisestä. Olemme oppineet paljon toiminnallisesta opinnäytetyöstä, tutkimusprosessin eri vaiheista sekä käyttämään teemoittelua analysointitapana. Tapahtumajärjestäminen oli meille kummallekin toimintakenttänä melko vieras. Aikaisemmat kokemuksemme koostuivat opintojemme projektiopiskelun kautta saadusta pienestä kosketuksesta paikallisessa lastentapahtumassa mukana oloon ja omien lasten syntymäpäivien järjestelyistä. Innostava työeläkumppani sekä mielenkiintoinen aihe tempaisivat meidät mukaansa ja saivat olomme tuntumaan läpi matkan osaavalta ja turvalliselta. Toisaalta myös MLL:n taholta saimme täyden luottamuksen, tekemisemme laatua tai tasoa ei epäilty missään vaiheessa ja saimme suunnitteluun vapaat kädet sovitun budjetin rajoissa. Tämän prosessin aikana pääsimme tutustumaan tapahtumajärjestämisen koko kaareen ja ottamaan vastuun omasta toiminnastamme.

Aihe opinnäytetyöhömmme rajautui opintojen suunnan ja omien mielenkiinnon kohteidemme vuoksi koskemaan lapsiperheitä, tämä oli meille opinnäytetyöprosessin alusta lähtien selvää. Opinnäytetyömme tavoitteena oli tukea perheiden yhdessä tekemistä ja hyvinvointia, tuottamalla heille koettavaksi monipuolisia virikkeitä taiteen eri aloilta. Katsomme saavuttaneemme tavoitteemme ja koemme, että olemme onnistuneet tuomaan monille perheille ilon ja yhdessä tekemisen vahvistavia kokemuksia.

Taidefestareista tuotettu tapahtumamalli oli onnistunut ja tapahtuma menestyksekkäs. Tämä on hyvä pohja lähteä kehittämään taidetapahtumaa tulevinä vuosina eteenpäin, jalostaen sitä vuosittaiseksi perinteeksi. Tulevinä vuosina tapahtuman asiakkaiden ikäprofiilia voidaan tarkemmin suunnata mainonnalla, esiintyjävalinnoilla sekä järjestettävällä ohjelmalla. Jatkotutkimusaiheeksi ehdotamme Taidefestarit-konseptin laajentamista kouluikäisille ja siitä kehittämismallin tuottamista. Kuten taidekasvatusta koskevassa luvussa kuvasimme, kulttuurikompetenssin vahvistamisella voidaan vaikuttaa positiivisesti lapsen ja nuoren itsetuntoon sekä jopa oppimistuloksiin.

Olisi erittäin mielenkiintoista nähdä, kuinka monipuolisilla virikkeillä isommat lapset saadaan osallistettua mukaan monipuoliseen taidetoimintaan.

Kuvat

Kuva 1. Sydämellistä menoa, s. 16

Kuva 2. Taiteilun tuloksia, s. 18

Kuva 3. Mieli-pidejana, s. 21

Kuva 4. Mieli-pidejana, s. 21

Kuva 5. Taidetapahtuman järjestämisen malli, s. 25

Taulukot

Taulukko 1. Kulttuurikompetenssi, s. 8

Taulukko 2. Henkilömäärät, s. 19

Taulukko 3. Keskeisimmät kokemukset, s. 20

Lähteet

Andreev, T. & Salomaa, V. 2005. Kokemista ja kuvitusta – luovat ja toiminnalliset menetelmät vanhustyössä. Teoksessa Koistinen, P. (toim.) & Noppari, E. Laatus vanhustyöhön. Helsinki: Tammi.

Heikkilä, A., Jokinen, P. & Nurmela, T. 2008. Tutkiva kehittäminen. Avaimia tutkimus- ja kehittämishankkeisiin terveysalalla. Helsinki: WSOY.

Hujala, E. & Turja, L. 2017. Varhaiskasvatuksen käsikirja. 4. uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus.

Jauhiainen, H. 2017. Päiväkodin johtaja. Tirikan päiväkot. Lappeenranta. Henkilökohtainen tiedoksianto 13.10.2017.

Kajaanin ammattikorkeakoulu 2017. Eettisyys. <https://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Eettisyys>. Luettu 17.4.2017.

Kajaanin ammattikorkeakoulu 2017. Teemoittelu. <http://www.kamk.fi/opari/Opinnaytetyopakki/Teoreettinen-materiaali/Tukimateriaali/Laadullisen-analyysi-ja-tulkinta/teemoittelu>. Luettu 19.11.2017

Kataja, J., Jaakkola, T. & Liukkonen, J. 2011. Ryhmä liikkeelle! Toiminnallisia harjoituksia ryhmän kehittämiseksi. Jyväskylä: PS-kustannus.

Kauppinen, L. Leino, I. Kauppinen, K. (toim.). 2016. Kokemuksellista taidetietä kulkemassa. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Tampere: Juvenes Print Oy.

Kuusrainen, T. 2002. Toiminnallisuus lastensuojelun perhetyössä- puuhastelua vai tavoitteellista toimintaa? Helsingin yliopisto. Valtiotieteellinen tiedekunta. Sosiaalityön pro gradu-tutkielma.

Kylmä, J. & Juvakka, T. 2007. Laadullinen terveystutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Lammi-Taskula J., Karvonen, S. & Ahlström, S. 2009. Lapsiperheiden hyvinvointi. <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/80047/0e6f5676-9ccf-4490-8496-45c7b3acce5f.pdf?sequence=1> Luettu 13.4.2017.

MLL Lappeenrannan yhdistys 2017. Mannerheimin lastensuojeluliiton Lappeenrannan yhdistys. <https://lappeenranta.mll.fi/>. Luettu 13.4.2017.

MLL 2017. Mannerheimin lastensuojeluliitto. <https://www.mll.fi/>. Luettu 12.4.2017.

Ruokonen, I., Rusanen, S. & Välimäki, A-L. 2009. Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa: Iloa, ihmettelyä ja tekemistä. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe201205085414>. Luettu 18.4.2017.

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Turun ammattikorkeakoulu, puheenvuoroja 72.

Seirala, V. 2012. Eläköön taidekasvatus! Kuntaliiton verkkojulkaisu. [Shop.kunnat.net/download.php?filename=uploads/elakoontaidekasvatus_ebook.pdf](http://shop.kunnat.net/download.php?filename=uploads/elakoontaidekasvatus_ebook.pdf). Luettu 17.4.2017.

Silius, K. 2008. Teemoittelu ja tyypittely. http://matriisi.ee.tut.fi/hmopetus/hmjatko-opintosemma/2008/Silius_teemoittelu-tyypittely_141108.pdf. Luettu 18.4.2017.

Suominen, A. (toim.). 2016. Taidekasvatus ympäristöhuolen aikakaudella-avauksia, suuntia, mahdollisuuksia. Aalto yliopiston julkaisusarja. Helsinki: Unigrafia.

THL 2017. Terveiden ja hyvinvoinninlaitos. Lapset ja perheet. <https://www.thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/elamankulku/lapset-ja-perheet>. Luettu 12.11.2017.

Varhaiskasvatussuunitelman perusteet. 2016. http://www.oph.fi/download/179349_varhaiskasvatussuunitelman_perusteet_2016.pdf. Luettu 14.11.2017.

Vilka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Lasten taidefestarien mainos

**LASTEN
TAIDEFESTARIT**

Maksuton koko perheen tapahtuma

Potkukousu
trubaduuri

Teatteria

Kahvio

Ongintaa

Kasvomaalaus

Askartelua

MLL MÄNNERHEIMIN
LASTENSUOJELULIITON
Lapteenrauhan yhdistys

Lauantaina 30.9. klo 10-12

Tirikan päiväkodilla (Armilankatu 33A)

TERVETULOA VIIHTYMÄÄN!